

dansk byplan

laboratorium

14.09.21

Indenrigs- og boligminister Kaare Dybvad Bek
Medlemmer af folketingets indenrigs- og boligudvalg

Revision af planloven

Kære politikere,

Dansk Byplanlaboratorium har med stor interesse set de udspil ("Grønne byer i hele Danmark" og "Flere uddannelser i hele landet"), som regeringen har udsendt før sommerferien og afventer med spænding det varslede boligpolitiske udspil.

Helt overordnet ser vi en række positive signaler i retning af at skabe en bedre balance mellem by og land og også en bedre balance internt i vores byer, særligt når det gælder bæredygtighed og social diversitet. På denne måde vil byplanlægningen – som i tidligere perioder - kunne få en stærkere rolle i udviklingen af fremtidens samfund.

Vi afventer samtidig spændt de politiske forhandlinger om revision af planloven på baggrund af den omfattende høring, som har været gennemført.

I forbindelse med høringen afgav Byplanlaboratoriet et høringssvar med en række anbefalinger til justeringer af planloven. Vi tillader os med dette brev at resumere vores vigtigste synspunkter som et input til de forestående politiske drøftelser:

Klima

Vi noterer os med tilfredshed i den administrative opsamling på evalueringen, at der er tilslutning til forskellige parters forslag om at tilføje klimahensyn i planlovens formålsparagraf. Dette vil kunne øge fokus på varetagelse af både klimatilpasning og CO2-reduktion i den samlede afvejning af interesserne i den fysiske planlægning.

Vi vil dog samtidig pege på behovet for samtidig at give kommunerne nogle nye redskaber til at stille konkrete klima- og miljøkrav i forbindelse med kommune- og lokalplanlægningen. Vi er opmærksomme på, at også bygningsreglementet er under skærpelse mht øgede minimumskrav for nybyggeriet, men vi finder det væsentligt at give kommunerne mulighed for at gå videre end disse minimumskrav, hvis der lokalt er et politisk ønske om dette. Det gælder f.eks. i forhold til valg af materialer.

Regional planlægning

Det er byplanlaboratoriets opfattelse, at det grundlæggende har været fornuftigt at give kommunerne øget kompetence på planområdet i forbindelse med strukturreformen i 2007. Men vi mener samtidig, at reformen har ført til megen u hensigtsmæssig konkurrence mellem kommunerne. Vi kender alle eksempler på, at aflastningscentre i én kommune forringer mulighederne for aktive bymidter i nabokommunen.

Vi vil derfor anbefale, at der genindføres en ny form for regional planlægning for at understøtte et mere bæredygtigt bymønster, når det kommer til byvækstens geografiske

fordeling, styrkelse af den kollektive trafik, detailhandelens overordnede placering, lokalisering af energianlæg mv. Ansvar for denne regionale planlægning kan enten placeres hos staten eller hos de fem regioner.

Samtidig er det vores anbefaling, at der i den nye planlov bør stilles skærpede krav til overholdelse af planlovens krav om 12 års rummelighed og rækkefølgebestemmelser i kommuneplanernes arealudlæg. Mange steder i landet er der pt udlagt arealer til 30 eller 50 års byvækst, hvilket reelt betyder, at nybyggeriets placering bliver bestemt af investorernes afkast i højere grad end af borgernes velfærd og byudviklingens konsekvenser for miljø og klima.

Boligtyper og ejerformer

I den nuværende planlov er det ikke muligt at regulere boligernes ejerformer med hjemmel i planloven (bortset fra den særlige regel om almene boliger). Byplanlaboratoriets anbefaling er, at denne mulighed indarbejdes i den nye planlov for at kunne sikre realiseringen af "blandede byer og bydele" med boliger i forskellige størrelser og prisklasser. Kommunerne bør således kunne planlægge specifikt for ejerboliger, private udlejningsboliger, andelsboliger, ungdomsboliger og seniorboliger, så balancen mellem boligtyperne kan føre til realisering af den kommunale boligpolitik.

Særligt vil vi pege på behovet for i lokalplanerne at kunne planlægge for bo- og byggefællesskaber, som pt efterspørges af stadig flere mennesker. Disse fællesskaber indeholder et potentiale til både at bygge billigere boliger og boliger med et mindre klimaaftryk.

Byplanlaboratoriet takker for at vi sammen med Green Building Council har fået foretræde om bæredygtige lokalplaner d. 12 oktober og håber, at ovennævnte punkter kan være til inspiration for de politiske drøftelser om planloven og andre lovgivningsmæssige rammer for en fremtidig bæredygtig byudvikling.

Vi er til rådighed for en uddybning af og videre dialog om disse punkter eller andre forhold i relation til planloven og anden relevant lovgivning. Hvis ministeren eller udvalget er interesseret i et møde med Byplanlaboratoriet, bedes I kontakte direktør Ellen Højgaard Jensen (ehj@byplanlab.dk - mobil 26157281)

Venlige hilsner

Jes Møller
Formand

Ellen Højgaard Jensen
Direktør